

Autor scenariusza: Marta Piegat-Kaczmarczyk

TYTUŁ: ŚWIĘTO TET - WIETNAMSKI NOWY ROK

Temat: Święto Tet – wietnamski Nowy Rok.

Scenariusz całodziennych zajęć dla uczniów klas 0-3

Cele:

- Zapoznanie dzieci z jednym z najpopularniejszych i najważniejszych świąt w Wietnamie
- Przybliżenie odmiennej tradycji świętowania

Potrzebne środki i materiały:

Atlas świata - do sprawdzania nazw i lokalizacji różnych krajów;
konturowa mapa świata; kredki; 2 telefony zabawkowe (mogą być wycięte z papieru); zdjęcie lub rysunek przedstawiający sztuczne ognie i księżyc; zdjęcia obrazujące różne etapy Święta Tet; kadzidełka; muzyka wietnamska; wstążki lub sznurki do związania rysunków; ilustracje 3 zwierząt: konia, karpia i żurawia, wykonane na dużych arkuszach papieru, np. A0; 3 duże koperty, np. A4; nożyczki; kleje; kolorowe gazety; kolorowe paski krepiny; materiały do wyrobu strojów i rekwizytów: bibuły, chusty, okulary, krawaty, kapelusze itd.; kartka z napisem LOTERIA; gra memo „buddyjski horoskop”; sztywne, kolorowe kartki A5; czarny lub granatowy karton A0; srebrny marker; plansza instruktarzowa z ćwiczeniami tai-chi; przekąska na podwieczorek. Załączniki:

zał. 1 – Bóg domu

zał. 2 – czarny żuraw

zał. 3 - karp

zał. 4 - koń

zał. 5 – pozycje tai chi

zał. 5a – pozycje tai chi

Realizacja

1. Halo, halo, gdzie jest Wietnam?

Na rozpoczęcie zajęć zaprosz dzieci do wspólnego kręgu, usiądźcie wygodnie na podłodze lub na krzesłach. Pokaż dzieciom mapę świata. Odnajdźcie na niej Polskę i zaznacz ją strzałką, obwódką lub kolorem. Następnie zapytaj dzieci, czy słyszały o takim kraju, jak Wietnam oraz o to, z czym im się kojarzy? Mapę można położyć na podłodze, żeby wszystkie dzieci mogły jej się lepiej przyjrzeć. Podaj telefon pierwszemu dziecku, zadzwoń i zapytaj o to, gdzie jest Wietnam. Poproś, by dziecko zaznaczyło na mapie swoją odpowiedź. Jeśli nie będzie ona prawidłowa, powiedz, że Wietnam jest gdzie indziej, a tu jest inny kraj; podaj jego nazwę. Drugi telefon podaj dziecku siedzącemu obok i zaproponuj, aby uczeń, który odpowiadał przed chwilą zadzwonił teraz z tym samym pytaniem do kolegi lub koleżanki. Każdą odpowiedź zaznaczaj na mapie i zapraszaj dzieci do przekazywania sobie telefonu oraz dzwonienia do siebie nawzajem. Ważne, żeby każde dziecko miało szansę pokazać, gdzie jego zdaniem leży Wietnam. Jeśli w grupie są dzieci z Wietnamu i znają jego położenie na mapie, poproś je na koniec zabawy, aby wskazały swój rodzinny kraj oraz opowiedziały o nim trochę. Jeśli uda Wam się odnaleźć Wietnam na mapie przed zakończeniem całej rundy, można kontynuować dzwonienie, zadając pytania, czy w Wietnamie jest ciepło, czy zimno, czy mieszka tam dużo ludzi itd. Podsumuj zadanie kilkoma informacjami o Wietnamie: jest to kraj wielkości Polski, choć mieszka w nim dużo więcej ludzi (86 milionów), panuje w nim klimat tropikalno-monsunowy; Wietnam słynie z uprawy ryżu, kawy, ananasów, liczi i mango oraz z serwowania tradycyjnych sajkonek.

2. Co ma księżyc do sztucznych ogni?

Pokaż dzieciom jedno ze zdjęć, a potem drugie i zapytaj, z czym im się kojarzy każde z nich? Następnie połóż je obok siebie i zapytaj o ich cechy wspólne. Pozwól uczniom na wyrażanie wszelkich skojarzeń; może się okazać, że będą bardzo kreatywni. Na zakończenie wyjaśnij, że w Wietnamie Nowy Rok obchodzi się w dniu, kiedy kończy się księżycowy dwunasty miesiąc. Powiedz, że dzisiejszy dzień w całości poświęcicie na przygotowania do Święta Tet, czyli wietnamskiego Nowego Roku.

3. Przygotowania do Święta Tet

Pokaż dzieciom zdjęcia, ilustrujące różne etapy przygotowania Święta Tet i opowiedz o zwyczajach (wszelkie potrzebne informacje znajdziesz w załączniku 1). Opowiadając, możesz zapalić kadzidełko i cicho włączyć muzykę. Jeśli w grupie są uczniowie z Wietnamu, poproś ich o komentarz; będzie im bardzo miło wystąpić w roli ekspertów.

4. Raport Boga Domu

Rozdaj dzieciom kolorowanki przedstawiające postać Boga Domu/Boga Kuchni, który, po powrocie do nieba, będzie przedstawiał raport na temat całej rodziny. Zadaniem dzieci jest pokolorowanie postaci oraz zapisanie lub narysowanie na odwrocie kolorowanki informacji, które mają zostać przekazane w niebie na temat ich rodzin. Po zakończeniu ćwiczenia, zaprosz dzieci do przedstawienia tego, co stworzyły. Wszystkie rysunki i teksty powinny zostać podpisane i zwinięte w rulony tak, aby widać było imię i nazwisko autora. Następnie zwiążcie je wstążką i włóżcie do pudełka lub koszyka. Uprzedź dzieci, że w kolejnej części zajęć raporty te będą jeszcze wykorzystane.

5. Poranna gimnastyka - jeden z ulubionych zwyczajów Wietnamczyków

Opowiedz w kilku słowach o tym, jak Wietnamczycy z zamiłowaniem ćwiczą nad jeziorem w Hanoi i w wielu innych miejscach na świeżym powietrzu. Otwórz w sali okno, aby był dopływ świeżego powietrza, a jeśli pogoda dopisuje, wyjdź z grupą na zewnątrz. Zaprezentuj kilka podstawowych asan, czyli pozycji z jogi. Podkreśl, jak ważne jest przy tym zachowanie równowagi oraz spokojnego oddechu. Wykonajcie też kilka ruchów tai-chi i parę ćwiczeń rozciągających.

6. Koń, karp i żuraw- ulubione środki transportu do nieba

Pokaż dzieciom rysunki przedstawiające trzy niezwykle zwierzęta, na których przemieszcza się Bóg Domu. Zapytaj, jakie ich zdaniem mocne strony charakteru mają wskazane zwierzęta? Dlaczego to właśnie na nich najlepiej jest dotrzeć do nieba? Poproś dzieci, aby wybrały to zwierzę, któremu chciałyby powierzyć raport o własnych rodzinach. Niech dzieci połączą się w trzy grupy i ozdobią wybrane przez siebie zwierzę, tworząc mozaikę z kawałeczków gazet. Po ukończeniu dzieł, obejrzyjcie je wspólnie i umieśćcie w widocznym miejscu w sali. Do każdego zwierzęcia - postaćca przypnij kopertę (możesz je szybko ozdobić, kiedy dzieci tworzą mozaiki). Przypomnij dzieciom, że dobre uczynki ich rodzin dokonane w mijającym roku są w niebie mile widziane i wróżą im szczęście na nowy rok. Każdemu dziecku daj jego list zwinięty w rulon, tak aby mogło go osobiście przekazać wybranemu zwierzęciu. Poproś dzieci, by, wkładając swe listy do kopert, wypowiadały jednocześnie życzenia noworoczne dla swych rodzin, tak jakby same obchodziły właśnie Święto Tet.

7. Taniec smoka

Zaproś dzieci do zabawy w tańczącego smoka. Niech każde z nich ozdobi swój codzienny strój, wkładając za spodnie i rękawy paski kolorowej krepiny lub zawiązując je na nogach i rękach. Niech dzieci ustawią się jedno za drugim, tworząc długi ogon smoka. Pierwsze dziecko będzie głową zwierzęcia i to ono wybierze sposób, w jaki smok ma tańczyć. A zatem zadaniem prowadzącego smoczy korowód jest pokazanie ruchów, które pozostałe dzieci mają powtarzać. Podkreśl jednak, że ruchy muszą być na tyle wolne, aby każda część ogona

zdążyła je powtórzyć, ale też na tyle szybkie, żeby smok nie zasnął. Wyjaśnij, że dla Wietnamczyków bardzo ważne jest, aby sprawy w życiu toczyły się harmonijnie: nie za wolno, nie za szybko, tak aby wszyscy czuli się dobrze. Podobnie ma wyglądać taniec smoka. Włącz muzykę i zaprosz dzieci do zabawy. Powinny zmieniać się po kolei w roli głowy smoka tak, by każde z nich mogło decydować o sposobie tańczenia smoka.

PRZERWA OBIADOWA

8. Rytuał Mung Tuoi

Opowiedz dzieciom o rytuale Mung Tuoi, który odbywa się pierwszego dnia nowego roku. Niech dzieci dobrać się w czwórki; każde z nich będzie w swojej grupie odgrywało jedną z ról: babci, dziadka, wnuczki lub wnuczka. Każdej grupie daj czas na przygotowanie scenki, przedstawiającej spotkanie wnucząt z dziadkami podczas rytuału Mung Tuoi. Pomóż dzieciom w przygotowaniu prostych rekwizytów i strojów dla bohaterów przedstawienia. Zadaniem dzieci jest przygotowanie krótkich kwestii, które będą wypowiadały w trakcie odgrywania swych ról. Dzieci, odtwarzające role wnucząt, winny dziękować dziadkom za ich pomoc w odbiorze ze szkoły, zawożeniu na zajęcia, za wyprawy do ZOO i do kina, za wspólne spacerowanie oraz za to, że uczą je robić ciasto i opowiadają o historii. Dziadkowie zaś powinni podkreślać, że bardzo wspierają swoje wnuki, że wierzą w ich sukcesy, życzą dużo wytrwałości w dążeniu do celów oraz trzymają kciuki za postępy w nauce. Warto przy tym podkreślić, jak ważna dla Wietnamczyków jest nauka i dobre wyniki w szkole. Dla wielu Wietnamczyków Nowy Rok jest dobrym momentem na rozpoczęcie nauki pisania przez dzieci, szczególnie pięknej kaligrafii. Kiedy wszystkie grupy będą już gotowe, zaprosz je do zaprezentowania swoich scenek. Każdy występ nagradzajcie brawami dla dzielnych aktorów.

9. Kolejne dni świętowania nowego roku

Opowiedz dzieciom, w jaki sposób Wietnamczycy świętują kolejne dni nowego roku:

- Pierwszego dnia spotykają się z najbliższą rodziną
- Drugiego dnia bardzo chętnie odwiedzają przyjaciół (niekiedy kupują też losy na loterii)
- Trzeciego dnia spotykają się w większym gronie z przyjaciółmi i znajomymi
- Czwartego - zajmują się sianiem i sadzeniem roślin.

Zaprosz dzieci do noworocznej zabawy. Niech w rytm muzyki wszyscy przechadzają się po sali, składają sobie noworoczne życzenia, kłaniają się wzajemnie i ściskają dłonie. Kiedy powiesz: dzień pierwszy - dzieci powinny szybko dobrać się w grupki 4-5 osobowe i objąć za ramiona, tworząc małe kółko, symbolizujące najbliższą rodzinę. Kiedy powiesz: dzień drugi - należy szybko ustawić się w kolejkę po szczęśliwy los. Przygotowaną wcześniej kartkę A3 z napisem LOTERIA powieś w widocznym miejscu. Kiedy powiesz: dzień trzeci - dzieci siadają na podłodze w kółku i

rozmawiają z kolegami i koleżankami, siedzącymi obok: Co u was słychać? Macie nowego braciśzka? Byliście już u babci? Czy wujek dobrze się czuje? Gdzie jedziecie na wakacje? etc. Kiedy powiesz: dzień czwarty - dzieci mają udawać, że sieją lub sadzą rośliny. Zabawę możecie powtórzyć kilka razy.

Na zakończenie zapytaj, który dzień świętowania nowego roku jest dla dzieci najciekawszy.

10. 2010 rok – rok Tygrysa

W kilku słowach opowiedz dzieciom o buddyjskim horoskopie i pokaż rysunki przedstawiające 12 zwierząt. Zapytaj dzieci, jakie pozytywne cechy ma każde z tych zwierząt i które z tych cech są ważne także dla dzieci. Niech każde dziecko wybierze sobie po 3 ulubione zwierzęta i w formie zaklęcia wypowie np. takie słowa: „W przyszłym roku będę: dzielna jak smok, pogodna jak królik i punktualna jak kogut”. Następnie zaproś dzieci do gry w niezwykle memo. Wyjaśnij zasady: gra toczy się w małych grupach po 3-4 osoby. Należy po kolei odkrywać obrazki, przedstawiające zwierzęta z buddyjskiego horoskopu. Jeśli ktoś znajdzie parę, to odkłada ją na bok i otrzymuje 1 punkt. Dodatkowa zasada w tym wyjątkowym memo brzmi: jeśli ktoś odkryje obrazek przedstawiający TYGRYSA – czyli patrona roku 2010 – to wstaje i dumnie pokazuje obrazek, zaś pozostałe dzieci mówią głośno: HIP, HIP HURRA! HIP, HIP HURRA! BĘ-DZIE ROK TY-GRY-SA!!!

Jeśli ktoś zgarnie parę tygrysów, wszyscy inni powtarzają okrzyk, klaszcząc przy tym w dłonie i podskakując. Gra może się toczyć przez kilka rund, dopóki dzieci są nią zainteresowane.

11. Noworoczne życzenia

Rozdaj dzieciom kolorowe, sztywne kartki A5, złożone na pół (do wielkości pocztówki). Wyjaśnij, że będziecie na nich zapisywać lub rysować noworoczne życzenia. Na pierwszej stronie każde dziecko powinno narysować księżyc w pełni i zapisać swoje imię. W środku zaś jest miejsce dla 4 życzeń: 1. dla siebie samego, 2. dla swojej rodziny, 3. dla wszystkich, których znamy oraz 4. dla tych, których nie znamy. Po skończeniu zadania, każde dziecko będzie mogło zabrać swoją kartkę do domu. W trakcie pracy dzieci narysuj na kartonie A0 duży okrąg, będący konturem księżyca. Jeśli któreś z dzieci skończy pracę wcześniej niż inne, zaproś je do pomocy w kolorowaniu dużego, wspólnego księżyca. Kolejne dzieci, po skończeniu swoich kartek, mogą do was dołączyć. Kiedy całość prac zostanie ukończona, usiądźcie wszyscy razem i porozmawiajcie o swoich marzeniach i życzeniach na nowy rok. Każde dziecko może opowiedzieć o tym, co narysowało lub napisało, czyli przedstawić swoje marzenie na nowy rok. Pozostałe dzieci słuchają uważnie. Jeśli usłyszą coś, co jest także ich marzeniem (nawet, jeśli tego nie zapisały lub nie narysowały na swoich kartkach), można to zapisać na wspólnym kartonie z życzeniami. Czyli, jeśli czymś życzeniem dla całej rodziny jest wspólny wyjazd do

ciepłych krajów, a inne dzieci też miałyby na to ochotę - to można napisać: **CHCEMY WYJECHAĆ Z CAŁĄ RODZINĄ NA WAKACJE DO CIEPŁYCH KRAJÓW**. Jeśli zaś ktoś życzy wszystkim swoim znajomym, żeby zawsze mieli wygodne buty, można zapisać: **ŻYCZYMY NASZYM ZNAJOMYM WYGODNYCH BUTÓW**.

Każde wspólne życzenie zapisuj wokół księżycy srebrnym markerem - powstanie wtedy grupowy zestaw życzeń i marzeń noworocznych.

12. „Czesanie grzywy dzikiego konia”, czyli, jak Wietnamczycy ćwiczą Tai Chi Chuan?

Wyjaśnij, że tai-chi to bardzo stary rodzaj gimnastyki, który do Wietnamu przywędrował z niedalekich Chin. Wspomnij, że ważny jest w niej spokojny oddech i koncentracja na każdym ruchu. Uprzedź, że za chwilę przećwiczycie wspólnie sekwencję ruchów, która nazywa się „Czesanie grzywy dzikiego konia”. Możecie ćwiczyć w sali przy otwartym oknie lub wyjść na świeże powietrze. Pokaż dzieciom układ ruchów i zachęć do ich powtarzania, zwracając przy tym uwagę na konieczność zachowania spokojnego tempa i rytmicznego, głębokiego oddechu. Po skończonej sekwencji, zachęć dzieci, aby samodzielnie wymyśliły układy ruchów, które noszą nazwy: „Łapanie ptaka za ogon”, „Przenoszenie tygrysa przez góry”, „Rozmowa z żurawiem”, „Wejście pod brzuch wołu”. Być może dzieci wymyślą swoje własne nazwy i ruchy. Daj im chwilę na zastanowienie i przećwiczenie ich sekwencji w stylu tai-chi, a następnie poproś, aby każdy nauczył grupę wymyślonych przez siebie ruchów.

13. Podwieczorek w wietnamskim stylu

Zaproś dzieci na przekąskę w stylu wietnamskim. Usiądźcie razem wokół stołu. Włącz wietnamską muzykę i zachęć dzieci do częstowania się przysmakami: cieniutkimi plasterkami suszonych jabłek, orzeszkami ziemnymi oraz ananasem lub bananem w cieście naleśnikowym, posypanym wiórkami kokosowymi. Podczas podwieczorku zachęć dzieci do rozmowy o ich wrażeniach z całego wietnamskiego dnia. Zapytaj, co im się najbardziej podobało, co je zdziwiło, a co zaskoczyło.